Jules Verne, Ondřej Neff

DĚTI KAPITÁNA GRANTA

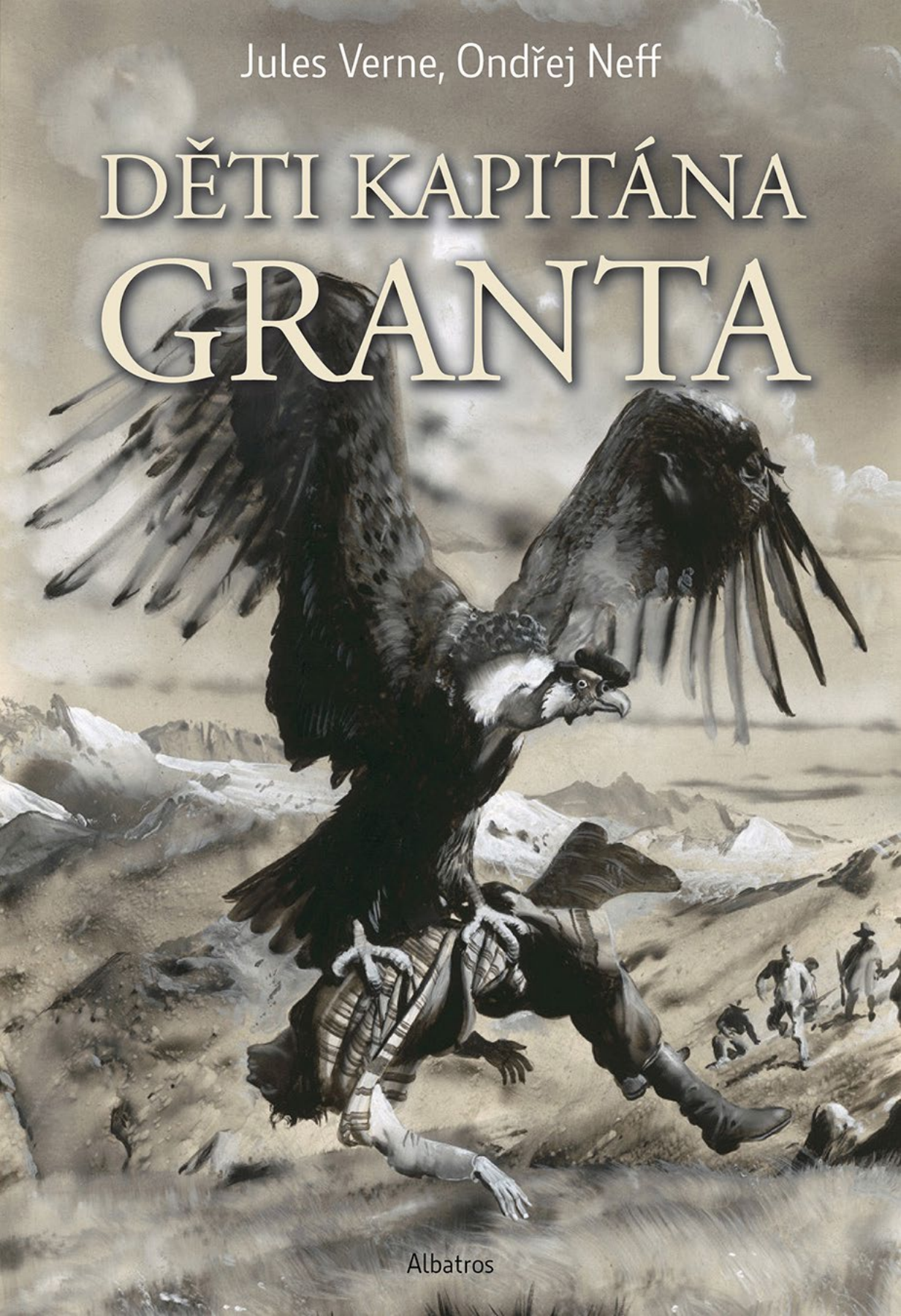

Albatros

Děti kapitána Granta

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Ondřej Neff
Děti kapitána Granta – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

KNIHOVNA
JULES VERNE
PRO 21. STOLETÍ

Jules Verne

DĚTI KAPITÁNA GRANTA

Podle románu Julese Verna
volně vypráví Ondřej Neff

Ilustroval Zdeněk Burian

ALBATROS • PRIMUS

V edici Jules Verne – Knihovna pro 21. století již vyšlo:

1. *Dvacet tisíc mil pod mořem*
2. *Patnáctiletý kapitán*
3. *Pět neděl v balonu*
4. *Tajuplný ostrov*
5. *Nový hrabě Monte Christo*
6. *Nová dobrodružství Julese Verna – Kniha první*
7. *Nová dobrodružství Julese Verna – Kniha druhá*
8. *Dva roky prázdnin*
9. *Zemí šelem*
10. *Děti kapitána Granta*
11. *Ondřej Neff: Pán vzduchu*
12. *Ondřej Neff: Pán země*
13. *Ondřej Neff: Pán moří*
14. *Ocelové město*
15. *Vynález zkázy*

Díl první

Kapitola 1.

Kladivoun

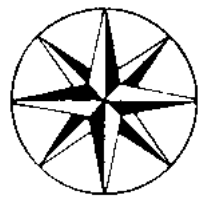

„Je to žralok, mylorde," prohlásil kapitán John Mangles po tom, co po celou minutu zkoumal hladinu Clydské zátoky. „Řekl bych dokonce, že pořádně veliký."

„To není možné," namítl lord Glenarvan, majitel parní jachty Duncan, která onoho dne 26. července 1864 podnikla svoji první zkušební plavbu po spuštění na vodu v loděnici v Glasgowě. „Jsme ve skotských vodách a to, co vidíme na obzoru, není žádný Zanzibar! Je to ctihodný skotský ostrov Arran. Kde by se tu vzal žralok?"

„Dovolíte, kapitáne?" ozval se major Mac Nabbs, lordův bratranec, který s ním a lady Glenarvanovou podnikal tuto první plavbu. Kapitán mu podal dalekohled a major dlouze prohlížel místo, kde se ve vlnách občas něco zalesklo. Poté dalekohled odložil.

„Tak co?"

„Podívejte se sám," vybídl lorda major a podal mu dalekohled. „Buď jak buď, je to neobvykle velká ryba."

„To by tak ještě scházelo," řekl lord nevrle. „Slíbil jsem Heleně příjemnou, klidnou plavbu. Nemyslím si, že žraloci patří k jejím oblíbeným tvorům."

„Nikdo nás nenutí, abychom se s ním dali do řeči," usmál se major. „Popluje svou cestou a my dokončíme plavbu a můžeme se jen dohadovat, co ho přivedlo z jižních moří tak daleko na sever, až k nám, k břehům Skotska. Lady Helena se nemusí nic dozvědět."

„Však by jistě z takové zprávy neměla pražádnou radost," odtušil lord. „K čertu, je to opravdu pořádný kus!"

„Copak to tam máte?" ozval se za nimi veselý ženský hlas.

„Prohlížíme si hru vln na obzoru, Heleno," odpověděl jí lord Glenarvan. „Půjdeme dolů do podpalubí a dáme si čaj. Začíná tady nepříjemně foukat."

„Také bych se ráda podívala na ty zajímavé vlny," řekla lady Helena a vztáhla ruku po dalekohledu. Všimla si, kam se dívá kapitán, a zamířila čočky přístroje tím směrem. „Edwarde! Tam pluje nějaká velká ryba."

„Skutečně?" snažil se o překvapený tón v hlase lord Glenarvan.

„No jistě. Tam vpředu. Podívejte se, majore. Co tomu říkáte, kapitáne?"

„Ehm," odkašlal si kapitán.

„Kdybychom nebyli u břehů Skotska," pokračovala lady Helena, „řekla bych dokonce, že je to žralok."

„Prosím tě, kde by se tu vzal? Vždyť je to ryba teplých vod!" vyvracel její domněnku lord Glenarvan.

Lady nevěřícně pokývala hlavou a obrátila se ke kapitánovi:

„A co vy na to, kapitáne? Může to být žralok?"

Podala mu dalekohled a kapitán neodolal a znovu se zadíval do vln.

„Blíží se k nám," hlásil. „Vidím ho zcela jasně."

„Je to žralok?" zeptala se lady Helena.

„Bez nejmenších pochyb. Patří k druhu, kterým se říká kladivouni. Jsou to nebezpeční dravci a můžeme je potkat ve všech zeměpisných šířkách. Tedy i zde, v končinách hodně daleko na sever od tropických vod. Opravdu se obvykle drží ve vodách mírného pásma, ale v létě se vydávají do chladnějších vod daleko na sever."

„Vrátíme se do přístavu," rozhodl lord Glenarvan.

„Ne, Edwarde. Víš, kolik může takový dravec napáchat škod?"

„Dokud zůstaneme na palubě, nemůže nám nic udělat. Máš snad chuť na koupání?"

„Může ublížit jiným," připomněla lady Helena. „Kapitáne, myslím, že jsme povinni tu bestii zneškodnit."

„Umíte chytit žraloka?" zeptal se lord Glenarvan kapitána. „Jistě je na to třeba nějaké zvláštní náčiní. Harpuna a tak podobně. Tu ale na palubě určitě nemáme."

„Naopak, máme tu vše potřebné," ujistil lorda kapitán Mangles. Lady Helena radostně zatleskala. Kapitán vydal několik rozkazů a lov brzy začal.

Bylo nádherné slunné počasí. Moře v zátoce se jen nepatrně vlnilo, takže prudké pohyby obrovské ryby bylo dobře vidět. Žralok kroužil kolem Duncanu ve stále užších kruzích. Námořníci na pravoboku hodili do vody silné lano s hákem, na který narazili kus masa. Dravec okamžitě návnadu ucítil a zamířil rovnou k lodi. Nesmírnou silou narážel do boků lodi ploutvemi, které mu jsou osudné, pokud se přiblíží k čínským nebo japonským břehům. Tam se na jeho ploutve těší kuchaři, kteří z nich vaří polévku.

Trvalo kratičkou chvíli, než překonal padesátimetrovou vzdálenost, dělící

ho od kořisti. Už bylo jasně vidět jeho podivně tvarovanou hlavu připomínající kladivo. Obrátil se na záda, aby mohl plovoucí maso lépe chytit, a otevřel tlamu vybavenou čtyřmi řadami ostrých zubů. Chňapl a návnada mu zmizela v jícnu. Jak trhl hlavou, hák se mu zasekl do těla. Námořníci se chopili kladkostroje a vzápětí výkonný stroj nemilosrdně táhl zmítající se rybu na palubu. Lady Helena zděšeně vykřikla, když spatřila, s jakou prudkostí zvíře bičuje boky lodi. Námořníci ale nedělali tuhle práci poprvé. Ještě než vytáhli žraloka na palubu, zachytili mu ocas do smyčky, a teprve potom ho přetáhli přes zábradlí. Na tu chvíli už čekal námořník se sekyrou. Jediným úderem zbavil dravce života.

„Pěkný kus! Má určitě tři metry," odhadoval lord Glenarvan.

„Co s ním budete dělat?" vyptávala se lady Helena.

„Bývá zvykem podívat se mu do žaludku," odpověděl kapitán Mangles.

„Některé druhy zvědavosti nechápu," řekl lord.

Kapitán nemusel dávat žádné pokyny a už jeden z lodníků vrážel mrtvé rybě čepel ostrého nože do břicha. Lady usoudila, že nemusí být u všeho, a odešla na záď, aby pozorovala půvabnou mořskou scenerii. Lodníci usilovně kuchali rybu a lord s majorem zpovzdálí přihlíželi této nepříliš vábné podívané.

„Opravdu nevím, na co jsou ti lidé zvědaví," poznamenal lord polohlasně k majorovi.

„Nikdy nevíte, kde na vás čeká štěstí, Edwarde," usmál se major.

„Pochybuji, že v žraločím žaludku."

„Něco tu je!" zvolal loďmistr.

„Vypadá to na kámen. Žraloci jsou schopní spolknout cokoliv."

„To bude spíš kotva z nějaké rybářské bárky," mínil jiný námořník.

„Na to je ta věc moc malá," soudil loďmistr.

„Copak jste slepí?" vmísil se do debaty první důstojník Tom Austin. „Ten kladivoun byl pěkný opilec. Spořádal víno i s láhví!"

„Cože?" podivil se lord Glenarvan. „On má v břiše láhev?"

„Je to tak, pane!" potvrdil námořník, který se hrabal v žraločích vnitřnostech. „Podívejte se!"

„Z kteréhopak sklepa asi to víno pochází?" dohadoval se major Mac Nabbs. „Přečtěte mi etiketu, prosím."

„Naše zásoby vám nejsou dost dobré a chcete je doplnit ze žraločích zdrojů? Netušil jsem, že jste tak vybíravý," zažertoval lord Glenarvan.

„Žádná nálepka tu není," hlásil námořník. Když pak láhev blíže prozkoumal, dodal:

„Ani víno uvnitř není."

„Prázdná láhev... to je mi poklad," řekl výsměšně lord Glenarvan.

„Něco v ní je. Nějaké papíry, pane!"

„Omyjte to a přineste mi to do jídelny," požádal lord, který usoudil, že si té ne moc příjemné podívané užil dostatečně.

Láhve se ujal Tom a netrvalo dlouho a ocitla se uprostřed stolu v jídelně. Zasedli k němu lord Glenarvan s chotí, major Mac Nabbs a kapitán John Mangles a mlčky si prohlíželi ten podivný dar moře. Jak dlouho ležel v žaludku žraloka? Těžko říct, ale krátká doba to rozhodně nebyla. Skleněný povrch pokrývala pevná vrstva usazenin, takže nebylo divu, že jeho nálezce se nejdřív domníval, že je to kámen. Láhev byla velmi těžká a jen na několika místech bylo trochu vidět dovnitř. Uvnitř se skutečně bělaly jakési papíry. V hrdle láhve vězela zátka upevněná rezavým drátem.

„Je to láhev od šampaňského," poznamenal major. „Vinaři v Epernay s ní rozbíjejí židle, když jsou v ráži."

„Vyznáte se v tom?" optal se lord.

„Je to láhev od šampaňského Veuve Cliquot," pronesl major tónem, který znemožnil další dotazy.

„Budiž," připustila Helena. „Ovšem pořád zůstává záhadou, jak se dostala z domu vdovy Cliquotové do žraločího břicha."

„Má za sebou dlouhou cestu," usoudil kapitán Mangles. Chopil se nože a seškrabával usazeniny z hrdla. „Zátka je poškozená," hlásil.

„To je nepříjemné. Voda jistě poničila papíry uvnitř," řekl Mac Nabbs.

„Takže je štěstí, že se láhve ujal žralok. Časem by se naplnila vodou a klesla by na dno."

„V tom ohledu nám žralok pomohl," souhlasil kapitán.

„A v jiném ohledu?"

„Kdybychom láhev vylovili z vody, mohli bychom podle směru mořských proudů odhadnout, kde se asi dostala do vody."

„Však uvidíme," řekl lord Glenarvan.

Kapitán hrotem nože rozlomil zátku a po částech ji vytáhl ven. Ucítili pach zatuchliny.

Kapitán se pokusil papíry vyklepat. Nešlo to.

„Jsou navlhlé a přilepily se ke stěnám."

„Musíme láhev rozbít," usoudil lord.

„To je škoda!" namítala Helena.

„Jak jinak se k listině dostaneme?"

„Urazíme tedy hrdlo," navrhl kapitán.

To byl dobrý nápad. Tom přinesl sekyru a ne bez námahy se mu podařilo hrdlo urazit. Kamenitá krusta byla skutečně tvrdá jako žula. Po desce stolu se

rozsypaly střepy. Glenarvan opatrně sáhl dovnitř a vytáhl tři listy papíru. Byly slepené k sobě. Velmi jemně a pomalu je oddělil od sebe a rozložil po stole. Lady Helena, major a kapitán vstali ze židlí a nahlíželi mu přes rameno. Sotva dýchali. Tom Austin zůstal stát u dveří a stavěl se na špičky, aby lépe viděl. Zdálo se, že utichl i šum moře.

Jaké asi tajemství láhev skrývá?

Kapitola 2.

Tři listiny

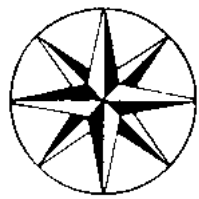

Lord Glenarvan uhladil listiny a pak jednu po druhé zkoumal. Bral je za rohy a zvedal je ke světlu. Podrobně si prohlížel jejich povrch. Ostatní se nad ním nakláněli jen natolik, aby mu nevadili v práci, a čekali, k jakým závěrům dojde.

Nakonec Glenarvan zase položil listiny na stůl a pohlédl na své přátele.

„Moře hodně poničilo písmo. Dá se říct, že obsah je nečitelný.“

„To snad ne…“ zvolala Helena bolestně.

„Zůstaly jen nepatrné útržky. Zdá se, že jde o opis jednoho a téhož dokumentu ve třech jazycích, v anglickém, německém a francouzském.“

„Dává to nějaký smysl?“ chtěla vědět Helena.

„Moc velký ne. Nezachovalo se ani jedno úplné slovo.“

„Třeba by šla ta slova zkombinovat.“

„Věty v různých jazycích jsou různě dlouhé a slova v nich mají jiné pořadí,“ podotkl kapitán Mangles. „Ale snad by šlo dopis z těch zbytků složit.“

„Zkusit to můžeme,“ přikývl lord Glenarvan. „Začneme anglickou listinou.“

Na rozmáčeném papíře zůstaly tyto řádky:

62 Bri gow
sink stra
aland
skipp Gr
that monit of long
and assist
lost

„No, moc moudrý z toho nejsem,“ zabručel rozmrzele major.

„Jisté je,“ řekl kapitán, „že je to anglicky.“

„To určitě," podotkl Glenarvan. „Slova *sink, that, and* a *lost* jsou celá. *Skipp*, to je nepochybně skipper, tedy kapitán. No a písmena *Gr* nejspíš patří k nějakému jménu, soudě podle toho, že první litera je velká. Třeba je to jméno pisatele zprávy."

„*Assist* jistě znamená assistance, tedy pomoc, a *monit* by mohlo být monition, varování."

„Tohle už je docela slušný kus dopisu," zaradovala se Helena.

„Z jedné listiny se toho moc nedozvíme," řekl Glenarvan. „Naštěstí máme ještě dvě. Zkusme tu druhou."

Další kus papíru byl v ještě horším stavu. Zbylo na něm jen několik útržků slov.

7. Juni *Glas*

zwei *atrosen*

graus

bringt ihnen

„Vy umíte německy, Johne," oslovil kapitána Glenarvan. „Co ta slova znamenají?"

„Řekl bych, že přihořívá. Podívejte. *7. Juni*, to je 7. června. Z anglické listiny zbyl údaj *62*. To nám dává datum 7. června 1862."

„Stalo se to před dvěma roky," připomněl Nabbs.

„Výborně!" zvolala Helena. „Aspoň něco!"

„Dál tady vidím slovo Glas. Na anglické listině je napsáno *gow*, takže podle všeho jde o loď z Glasgowa."

„To je přece nedaleko!" řekl Glenarvan.

„Bohužel druhá řádka je úplně nečitelná," pokračoval kapitán. Zato třetí je důležitá. *Zwei* znamená dva a *atrosen* jsou jistě Matrosen, tedy námořníci."

„Listiny dali do láhve dva námořníci a jejich kapitán," usoudila Helena.

„To zní pravděpodobně," přikývl Glenarvan.

„Se slovem *graus* si nevím rady," přiznal kapitán. „Kdyby písmeno g bylo velké, znamenalo by to hrůzu nebo děs."

„Třeba ten, kdo slova psal, nevěděl, že má být na začátku velké písmeno," navrhla řešení Helena.

Kapitán pokrčil rameny. „Nebo je to útržek nějakého jiného slova, nevím… Možná nám pomůže ještě ta francouzská verze. Poslední slova jsou jasná. *Bringt ihnen* znamená přispějte jim, takže ve spojení s anglickým *assistance* je jasné, že pisatel prosí o pomoc."

„Ano! Přispějte jim na pomoc," shrnul Glenarvan. „Jenže kde ti lidé jsou? Co je nám platné vědět, že jsou tři a do nesnází se dostali 7. června před dvěma lety?"

„Ještě je tu ta francouzská listina, Edwarde," řekla Helena.

„Co rozumného se dá od Francouzů čekat," odtušil lord rozmrzele.

„To se dozvíme jenom z té listiny," usmála se na něho Helena.

Na vlhkém papíře bylo patrné jenom toto:

trois ats tannia
gonie austral
abor
contin pr cruel indi
jeté ongit
et 37° 11' lat

„Podívejte na ta čísla," ukazovala Helena.

„Postupujme systematicky," nenechal se zviklat Glenarvan. „Jedno je zřejmé. *Trois-mâts* znamená trojstěžník a ta glasgowská loď se jmenovala Britannia."

„A ta další slova? Doufám, že *gonie* neznamená agonii, umírání," strachovala se Helena.

„Nevím," odpověděl jí manžel. „Zato *austral* určitě znamená jižní."

„Jižní polokoule," doplnil kapitán. „To je hodně neurčitý popis místa na Zemi."

„Možná že je to Austrálie. Ti nešťastní lidé jsou v Austrálii," nadhodila Helena.

„Nejsme ještě u konce," upozornil Glenarvan. „Tady je napsáno *abor*. Napadá mě slovo aborder, tedy připlout. Máte jiný nápad?"

„Aborder, to je pravděpodobné," přemýšlel nahlas kapitán Mangles. „Tři muži přežili ztroskotání Britannie a dorazili k nějakému břehu. Slovo contin by mohlo naznačovat kontinent. Tedy přece jen Austrálii? *Cruel* znamená krutý..."

„Stejně jako *graus* z německého textu!" vpadla mu do řeči Helena. „Krutá Austrálie!"

„Tady je ale napsáno *indi*. Mohli by přistát u pobřeží Indie," namítl major Mac Nabbs. „Jeté znamená vrženi. Krutý osud je vyvrhl na indické pobřeží."

„To všechno jsou jen dohady," poznamenal Glenarvan. „Zajímá mě slovo *ongit*. To by mohlo znamenat longitude, zeměpisná délka."

„Bohužel údaj o délce chybí," zabručel kapitán. „Slova *et 37° 11' lat* jasně znamenají *a 37° 11' zeměpisné šířky*."

„Bez znalosti poledníku nám není údaj o rovnoběžce moc platný," připomněl major.

„Nemůžeme chtít všechno," odsekl Glenarvan. „Francouzská listina nám poskytla nejvíc údajů. Teď by bylo dobré tyto tři dokumenty spojit do jednoho. Francouzský je nejúplnější, pokusím se ho tedy doplnit."

„Výborně!“ zvolala Helena.

Glenarvan si připravil čistý list papíru a chvilku soustředěně psal. Poté předložil přátelům výsledek:

7 juin 1862 trois-mâts Britannia Glasgow
sombré gonie austral
à terre deux matelots
capitaine Gr abor
contin pr cruel indi
jeté ce document de longitude
et 37° 11‘ latitude Portez-leur secours
perdus

V tu chvíli vešel do jídelny Tom Atkins a oznámil, že Duncan je připraven k odplutí, a žádal další rozkazy.

„Co uděláme?“ obrátil se kapitán na Glenarvana.

„Vrátíme se co nejdřív do přístavu. Z listin je jasné, že se tři lidé dostali do nesnází. Předložím zprávu Admiralitě. Uvidíme, jestli se dá něco dělat.“

„Ti lidé čekají na záchranu,“ poznamenala Helena. „Musíme jim pomoci!“

„Podívejme se na vše bez růžových brýlí a řekněme si, co víme, co se jen dohadujeme a v čem jsme bezradní. Víme, že trojstěžník Britannia z Glasgowa ztroskotal před dvěma lety 7. června a že přežili přinejmenším dva lodníci a jejich kapitán. Pravděpodobně on napsal tři listiny, vložil je do láhve a hodil vzkaz do vody. Toto víme.“

„Ještě víme, že se to stalo na 37° 11‘ jižní šířky,“ připomněla mu Helena.

To už kapitán rozkládal na stole mapu světa.

„Třicátá sedmá rovnoběžka...“ usykl přemýšlivě. „Moc příležitostí ke ztroskotání tady není.“

„Austrálie,“ ukazovala Helena. „Podívejte, probíhá Austrálií!“

„Hm,“ pokývl Glenarvan pochybovačně. „Spíš bych se držel slova *gonie*. Je hned na druhé řádce. Připadá mi přirozené, že trosečníci napsali údaj o místě ztroskotání na začátek zprávy.“

„Že by Patagonie?“ domýšlel se kapitán.

„Připadá mi to dost pravděpodobné.“

„Jde tudy sedmatřicátá rovnoběžka?“ zeptala se lady Helena, zklamaná tím, že muži hodili její nápad pod stůl.

„Ovšem,“ odpověděl kapitán naklánějící se nad mapou. Protíná Araukánii a dál celý kontinent...“

„Kontinent!“ opakoval Glenarvan a zvedl přitom prst.

„Ty a ten tvůj kontinent,“ neodpustila si Helena. „Austrálie je také kontinent.“

Glenarvan ji však neposlouchal.

„Bylo by to docela možné. Britannia připlula k patagonskému pobřeží a tam ztroskotala. Píše se *terre*, jde tedy o pevninu. Co jiného mohou označovat slova *cruel indi* než kruté indiány? Místní kmeny trosečníky zajaly. Nešťastníci stačili v poslední chvíli hodit láhev do moře. To všechno do sebe zapadá, to vše dává smysl.“ Glenarvan se rozhlédl kolem sebe. Mac Nabbs zamyšleně přikyvoval, Helena jezdila prstem po jižní Austrálii na mapě a něco si pobrukovala a kapitán stál u knihovny a listoval v nějaké knize. „Nevidíte, jak je to jasné? Copak to tam čtete, Johne, nudíte se snad?“

„Mám tu všechny ročníky *Obchodních a lodních zpráv*,“ odpověděl mu kapitán. „Počkejte chvilku... Ano, už to mám. Třicátého května 1862 vyplula z peruánského přístavu Callao loď Britannia pod velením kapitána Granta. Směřovala do Glasgowa, od té doby o ní nejsou zprávy,“ dodal kapitán a sklapl knihu.

„Výborně!“ zvolal Glenarvan. „Harry Grant, to jméno mi něco říká... To je přece ten statečný Skot, který chtěl v Tichomoří založit Nové Skotsko!“

„Bezpochyby,“ přikývl kapitán.

„Všechno se asi seběhlo takto: Britannia vyplula z Callaa 30. května a týden poté ztroskotala na patagonském pobřeží. Poničená zpráva teď dává smysl. Pravda, chybí nám údaj o zeměpisné délce. Jenže ten nepotřebujeme.“

„Samozřejmě,“ doplnil ho Mangles. „Loď nemohla ztroskotat jinde než tam, kde rovnoběžka vstupuje na pevninu.“

„Takže je všechno jasné, nebo skoro jasné. Mohu zprávu upřesnit,“ řekl Glenarvan a opět namočil pero do inkoustu a za pozorného dohledu svých společníků napsal:

Trojstěžník Britannia z Glasgowa ztroskotal 7. června 1862 na pobřeží Patagonie. Zachránili se dva muži posádky a kapitán Grant a podařilo se jim vrhnout do moře tuto zprávu před tím, než se jich zmocnili krutí indiáni. Stalo se to na ... zeměpisné délky a 37° 11‘ zeměpisné šířky. Pomozte jim, jinak jsou ztraceni.

„Výborně,“ zvolal major Mac Nabbs. „To dává smysl, Edwarde!“

„Vypadlo slovo jižní, slovo *austral*,“ zapochybovala Helena.

„To ví každý, že Patagonie je v Jižní Americe!“

„Myslíš, Edwarde? Proč by tedy kapitán Grant použil slovo *austral*, když to každý ví?“

„Byl rozrušený. Psal v časové tísni. Byla bouře, loď se tříštila o skály...“

„...a on se chopil láhve šampaňského a nacpal do ní listiny.“

„Tak o tom se pochybovat nedá!“ rozhněval se Glenarvan. „Nebudeme dál mařit čas. Johne, vrátíme se a já podám zprávu Admiralitě. Myslím, že můžeme být spokojeni. Udělali jsme pro statečného kapitána Granta všechno,

co je v našich silách. Možná by si to zasloužilo přípitek. Máme v zásobách ještě nějaké šampaňské, Johne?“

„Nemohlo by to být jiné víno, drahý?“ zeptala se lady Helena se zvláštním úsměvem ve tváři.

„Dobrá,“ zasmušil se Glenarvan. „Máš pravdu. Slavit budeme, až předám zprávu Admiralitě a ta se o nešťastníky postará. Johne, vydej rozkazy. Vyzkoušíme, jak rychle Duncan pluje, když jeho parní stroj jde naplno!“

Kapitola 3.

Bratr a sestra

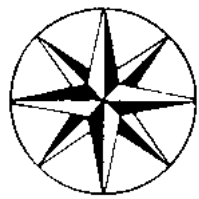

Lord a lady Glenarvanovi se vrátili na zámek Malcolm, prastaré sídlo Edwardova rodu na břehu Loch Lomondu nedaleko vesnice Luss. Říčka Leven odtud odvádí vodu do Clydské zátoky, kde posádka Duncanu polapila kladivouna se zprávou kapitána Granta v žaludku. Lord Glenarvan byl nanejvýš nedočkavý a mrzelo ho, že na vlak do Londýna musí čekat celý dlouhý den. Podal aspoň telegrafickou zprávu do významných deníků Times a Morning Chronicle. V obou redakcích za několik minut telegraf vyťukával oznámení:

„Kdo by se zajímal o podrobnosti osudu trojstěžníku Britannia z Glasgowa a jeho kapitána Granta, může se obrátit na lorda Glenarvana, zámek Malcolm, Dumbartonshire, Skotsko.“

Nejbližším vlakem pak lord Glenarvan odjel do Londýna, aby předložil Grantovu zprávu Admiralitě. Lady Helena zůstala doma. Za jiných okolností by asi trpce snášela manželův odjezd. Byli novomanželé, brali se před pouhými třemi měsíci. Lord Glenarvan byl nesmírně bohatý šlechtic, majitel rozsáhlého panství v srdci skotské Vysočiny. Helena nebyla šlechtického původu. Zemřeli jí oba rodiče a žila sama v otcově domě v Kilpatricku. Oba mladí lidé, lordovi bylo dvaatřicet a Heleně dvaadvacet let, se potkali víceméně náhodou. Edward Glenarvan nedbal na to, že Helena nemá šlechtický titul. Rozpoznal v ní statečnou, inteligentní a dobrosrdečnou ženu a také Helenu k němu poutala především jeho dobrá, doslova ušlechtilá povaha. To, že je jedním ze šestnácti skotských členů Sněmovny lordů a že je nejvýznamnějším členem Královského temžského jachtklubu, ji zajímalo méně, než že je činorodý a má dobré srdce, a že se chová ke každému stejně slušně, ať je to hlava nějakého významného skotského klanu, anebo prostý nájemce pastvin. Navíc byla Helena vroucí skotská vlastenka a vážila si pána z Lussu ještě dřív, než ho potkala, protože neohroženě hájil skotská práva proti anglické nadvládě. Věděla, že londýnské

panstvo nemá Edwarda v oblibě. Stála odhodlaně za ním a byla připravena ho podporovat, ať už by budoucnost měla přinést cokoli.

Za dva dny přišel od Edwarda z Londýna dopis. Manžel jí oznamoval, že Grantovu zprávu předal úředníkům Admirality. Byl to dopis neobvykle stručný až suchý. Helena z něho vycítila, že Edward není zrovna nadšený přístupem admiralitních úředníků. Další dopis její tušení potvrdil. Byl už mnohem delší a vůbec ne suchý, ba naopak. Edward v něm velmi otevřeně psal o hlupácích, lenoších a zabedněncích a vyjádřil podezření, že by se pánové z Admirality chovali jinak, kdyby kapitán Grant nepocházel z Glasgowa, ale Liverpoolu.

Lady Helena nad tímto dopisem hodně přemýšlela a večer už byla rozhodnuta sednout nazítří na vlak a rozjet se za manželem do Londýna. Sama se vypraví na Admiralitu a udělá tam takový vítr, že se páni úředníci nestačí divit.

Z bojovných úvah ji vyrušil zámecký správce Halbert. Prý přišla nějaká dívka s chlapcem a rádi by mluvili s lordem Glenarvanem.

„Řekl jste jim, že tu lord Glenarvan není?“

„Ano, paní.“

„No a?“ zeptala se poněkud netrpělivě.

„Byli smutní, paní. Hodně. Řekl bych, že... neobvykle moc smutní.“

Helena se na chvíli zamyslela a pak pokynula rukou.

„Přiveďte je.“

Halbert uvedl do pokoje šestnáctiletou dívku a chlapce asi dvanáctiletého. Měli na sobě prosté, ale čisté a dobře udržované oblečení. Ve tváři byli oba vyhublí a v očích jim seděl takový žal, až se Heleně sevřelo srdce. Teď chápala, proč je Halbert neodbyl.

Dívka se na Helenu dívala s důvěrou, ale chlapec se tvářil, že je připravený se poprat s každým, kdo by jeho sestře chtěl ublížit. Nedalo se pochybovat, že to jsou sourozenci, podoba byla jasná.

„Co byste ode mne potřebovali?“ zeptala se Helena vlídně. Předpokládala, že to jsou sirotci, jako byla ona sama, a že přišli požádat o podporu.

„Od vás nic,“ řekl stroze chlapec. „Chceme mluvit s lordem Glenarvanem.“

„Ale Roberte,“ okřikla chlapce dívka a hněvivě mu trhla rukou. „Nezlobte se na něho, paní.“

„Lord Glenarvan tu není,“ řekla Helena. „Jsem ale jeho žena. Třeba bych vám mohla nějak pomoct.“

„Vy jste lady Glenarvanová?“ zeptala se dívka.

„Ovšem,“ usmála se Helena.

„Žena lorda Glenarvana z Malcolmu, který uveřejnil v Timesech oznámení o ztroskotání Britannie?“

„Ano, ovšem. A kdo jste vy?“

„Jmenuji se Mary Grantová a tohle je můj bratr Robert.“

„Nebav se s ní, Mary. Jdeme. Počkáme na pana lorda,“ rozhorlil se chlapec.

Heleně se zalily oči slzami a objala Mary. Pak se pokusila políbit Roberta na tváře. Ten ale ucukl.

„Co víte o tatínkovi? V Timesech psali, že žije. Kde je? Uvidíme ho?“ chrlila Mary jednu otázku za druhou.

„Můj manžel jistě napsal do Timesů všechno, co je o vašem otci známo,“ vysvětlila jim Helena.

„Moc toho nebylo,“ zamračil se Robert.

„Víc nevíme, Roberte,“ obrátila se k němu trpělivá Helena. „Otec někde ztroskotal...“

„Psali, že v Patagonii. Díval jsem se na mapu,“ řekl Robert Grant. „Musí to být všivé hnízdo.“

„No tak, Roberte! Že jsem tě s sebou brala!“

„Možná to nebylo v Patagonii.“

„Kde tedy?“

„Třeba v Austrálii,“ pokrčila rameny lady Helena.

„Tak v Patagonii, nebo v Austrálii?“ naléhal chlapec. „Trochu daleko od sebe, ne? Já ti říkal, Mary, že to nemá cenu. Musíme mluvit s lordem, ten to má v hlavě jistě srovnané.“

„Roberte, ani můj manžel toho moc neví. Váš tatínek hodil do moře zprávu v láhvi, ale dovnitř vnikla voda a zprávu poškodila.“

„Třeba jste to špatně četli, máte staré oči. Ukažte mi tu zprávu,“ dožadoval se Robert.

„Manžel ji odvezl do Londýna a předal úředníkům z Admirality. Ta jistě vyšle záchrannou výpravu.“

„Slibujete to?“ zeptal se Robert a upřeně se díval Heleně do očí.

Helena neodpověděla.

„Tak co, slibujete, nebo ne?“

„Můj manžel dělá všechno, co se dá dělat. Zítra za ním pojedu do Londýna a půjdeme společně zase do Admirality.“

„Admiralita je v Londýně a v Londýně jsou Angličané. Náš tatínek je Skot. Angličané se kvůli Skotovi nepřetrhnou. Říkám ti to pořád, Mary, tohle nemá cenu. Pojď pryč.“

„Roberte...“

„Poroučím se, lady Glenarvanová,“ řekl hrdě Robert a uklonil se jí s poněkud legrační zdvořilostí. Pak pohodil hlavou a šel ke dveřím.

Mary nešťastně rozhodila ruce.

„Nevím si s ním rady, lady Glenarvanová."

„Já ho chápu," řekla Helena jemně. „Je to Skot."

Pokynula Mary na rozloučenou, dívka se rozpačitě uklonila a rozběhla se za bratrem. Dostihla ho právě včas, kdy už prošel dveřmi a chystal se jimi za sebou prásknout. Mary dveře zachytila a omluvně se na Helenu usmála. Ta jí přátelsky ještě jednou kývla na pozdrav.

Smutek a hněv, to byly pocity, které jí v mysli zuřivě zápasily až do pozdní noci, kdy se jí konečně podařilo usnout. Tragédie Britannie a osud kapitána Granta, to už nebyl záznam na rozmačených cárech papíru. Byly tady dvě děti, které žily dva roky v nouzi a beznaději a najednou uviděly v temnotě světlo.

Nesmí zhasnout, umínila si lady Helena, takže zítra musí do Londýna za manželem opravdu odjet.

Myslela, že ji od jejího úmyslu nedokáže nic odvrátit. A přece se tak stalo.

Už byla převlečená do cestovního a v doprovodu své panské a sluhy nastupovala do kočáru, když přijel poštovní posel na grošovaném koníkovi a předal jí telegram:

PRIJEDU DNES ODPOLEDNE STOP JE TO BANDA SOBECKÝCH TUPCU STOP VSE OSTATNI USTNE STOP LIBAM TE EDWARD

Helena se chvilku nad telegramem zamyslela. Jestliže Edward přijede odpoledne, musí už být na cestě.

„Měním plány, Viléme. Vyrazíme tak, abychom stihli příjezd londýnského odpoledního vlaku."

Kočí nepohnul ani svalem ve tváři a vypřáhl oba koně od kočáru. Heleně zbývalo několik hodin na úvahy. Edward se vrátí z Londýna rozmrzelý. To nebude vhodná chvíle mu vyprávět o Mary a Robertovi Grantových. Možná nazítří, až se vyspí. Po snídani přijde na veselejší myšlenky. Mohli by si spolu udělat malou vyjížďku na koních kolem Loch Lomondu, to mu udělá dobře, nálada se mu zlepší a pak mu Helena všechno poví.

Přijela na nádraží v Glasgowě chvilku před tím, než vlak South Western Railway dosupěl a z vagonů, ozdobených znakem společnosti s Poseidonovým trojzubcem a Merkurovou okřídlenou holí, vystoupili cestující. Helena hned zahlédla vysokou postavu svého manžela a zamávala na něho. Lord k ní kráčel rázně a rozhodně, v doprovodu komorníka obtíženého cestovními taškami. Potěšilo ji to. Bála se, že ho uvidí skleslého a rozladěného. Ano, její muž je Skot a ten se nevzdává, pomyslela si.

Zamířila k němu. Dav houstl a na okamžik ztratila manžela z očí. Najednou uslyšela nějaké výkřiky a dav se kolem ní rozvlnil. Prodrala se kupředu. Lidé se rozestoupili a Helena spatřila Edwarda Glenarvana. Byl zjevně překvapený. Díval se na dívku a mladého chlapce, kteří mu zastoupili cestu. Chlapec se postavil, hlavu vztyčenou, ruce zaťaté v pěst.

„Lorde Glenarvane! Lorde Glenarvane!“ oslovil ho chlapec tak hlasitě, že to bylo slyšet široko daleko. „Nedovolte Angličanům, aby nechali našeho tatínka umřít.“

To už k trojici došla Helena. Glenarvan ji uviděl a s úžasem ve tváři se jí zeptal:

„Heleno! Kdo to proboha je?“

„Kdo to je?“ pousmála se. „To jsou přece děti kapitána Granta, Edwarde!“